

Důvěra podnikatelů i spotřebitelů se stále pomalu zvyšuje

Souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu), vyjádřený bazickým indexem, oproti srpnu vzrostl o 3,9 bodu na hodnotu 90,9. Indikátor důvěry podnikatelů meziměsíčně vzrostl o 4,0 bodu na hodnotu 89,5. Indikátor důvěry spotřebitelů se zvýšil o 3,2 bodu na hodnotu 97,6. V meziročním srovnání jsou ovšem souhrnný indikátor, podnikatelský indikátor a indikátor důvěry spotřebitelů stále výrazně nižší.

Ačkoliv celková důvěra v ekonomiku v září meziměsíčně vzrostla, **v odvětví průmyslu se důvěra podnikatelů naopak snížila**. Indikátor důvěry poklesl o 1,0 bodu. Podíl podnikatelů hodnotících svou současnou celkovou poptávku jako nedostatečnou se ve srovnání se srpnem téměř nezměnil. Stav zásob hotových výrobků se nezměnil. Podnikatelé očekávají pro období příštích tří měsíců pokles tempa růstu výrobní činnosti. Ve srovnání se zářím 2019 je důvěra v průmyslu stále nižší.

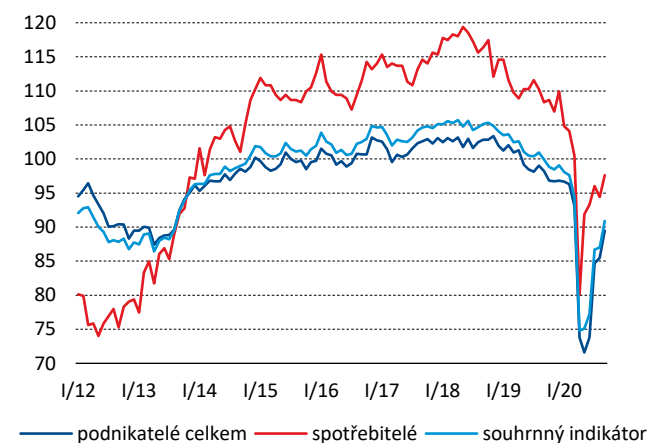
V odvětvích **stavebnictví, obchod a služby** se důvěra mírně **zvýšila**. Indikátor důvěry ve službách dokonce zaznamenal rekordní růst o 9,2 bodu. Poprvé od dubna letošního roku převažoval podíl respondentů pozitivně hodnotících současnou celkovou poptávku. Mezi spotřebiteli se v září důvěra meziměsíčně zvýšila. Indikátor důvěry vzrostl o 3,2 bodu na hodnotu 97,6. Obavy spotřebitelů ze zhoršení celkové ekonomické situace zůstaly v září přibližně stejné jako v srpnu. Spotřebitelé se ale v meziměsíčním srovnání méně obávají zhoršení jejich vlastní finanční situace.

Poněkud odlišný obrázek ale nabízí čerstvě zveřejněná **data pro Německo**. Index nákupních manažerů (PMI) ukazuje stálý vzestup. V dubnu se jeho hodnota propadla na 34 bodů, v srpnu dosáhla jeho hodnota 52,2 a v září dokonce 56,6 bodů. V německých **službách** došlo naopak k **poklesu** na 49,1 bodu. Možným vysvětlením je, že za poklesem stojí rychlejší dopad nových restrikcí na služby než na průmysl. Dalším faktorem je potenciál německé fiskální politiky, která má široký prostor. Vyrovnané a přebytkové rozpočty z posledních let umožní rozsáhlé stimuly pro ekonomiku. Vláda tento týden schválila návrh státního rozpočtu pro příští rok s deficitem 96,2 miliardy eur, což odpovídá 2,8 % HDP. Institut Ifo nyní zveřejnil prognózu, v níž očekává, že ve třetím čtvrtletí německé hospodářství v poměru s předchozím čtvrtletím vzroste o 6,6 procenta. V posledním čtvrtletí růst patrně zpomalí na 2,8 procenta.

Situace v **eurozóně** ovšem **přestává být optimistická**. Úroveň indexu snížila se výrazně snížila ve službách (50,5 na 47,6 bodů) a mírně vzrostla v průmyslu (z 55,6 na 56,8 bodu). Výsledkem je **pokles celého indexu z 51,9 na 50,1**. Komentátoři hodnotí situaci napříč eurozónou jako pozastavení optimistických nálad, jehož délku těžko odhadovat.

Zdroj: ČSÚ, Destatis, Markiteconomics, Wirtschaftswoche

Bázické indikátory důvěry (v %, dlouhodobý průměr 2003-2019=100)

Zdroj: data ČSÚ, graf MPO

Z DOMOVA

Česko má třetí nejvyšší inflaci v EU – ceny v srpnu vzrostly meziročně o 3,5 procenta

Eurozóna se v srpnu dostala do deflace. Spotřebitelské ceny tam tento měsíc klesly meziročně o 0,2 procenta. Celá Evropská unie (EU) zaznamenala meziroční inflaci 0,4 procenta. Ještě v červenci šlo o 0,9 procenta a před rokem o 1,4 procenta. Vyplynulo to z dat, jež zveřejnil statistický úřad Eurostat.

Nejrychleji rostou spotřebitelské ceny v Maďarsku – o čtyři procenta. Následuje Polsko s inflací 3,7 procenta.

Naopak ve čtrnácti státech hladina spotřebitelských cen klesá, jinými slovy zažívají deflaci. Nejvíce ceny klesají na Kypru (–2,9 procenta), v Řecku (–2,3 procenta) a v Estonsku (–1,3 procenta).

V sousedním Německu byla v srpnu cenová hladina o 0,1 procenta nižší než ve stejném měsíci loňského roku.

Zdroj: ČTK

Na dani z příjmu právnických osob stát loni nejvíce získal opět od společnosti Škoda Auto

Stalo se tak již počtvrté v řadě. Na druhém místě žebříčku, který sestavuje ministerstvo financí, zůstala skupina České spořitelny. Třetí se stejně jako o rok dříve umístila skupina ČSOB. Na čtvrtém místě skončila Komerční banka, předloni pátá. Páté místo patří automobilce Hyundai. Ministerstvo financí sestavuje žebříček jako ocenění podniků, které se nejvíce podílejí na plnění veřejných rozpočtů. Finanční správa o tom ve čtvrtek informovala v tiskové zprávě.

Žebříček sestavuje ministerstvo na základě výše plateb, které obdrží v průběhu roku na účet daně z příjmů právnických osob. Jsou v něm uvedeny pouze ty firmy, které ke zveřejnění daly souhlas. Pořadí firem na základě zaplacené daně z příjmu ministerstvo sestavuje od roku 2003.

Zdroj: Patria

Ministerstvo práce navrhne zvýšení přídavek na dítě

Dávka pro zaměstnance by se měla podle plánu zvýšit od ledna a nově by na ni mělo dosáhnout zhruba o 300.000 rodin víc. Po jednání s ministryní financí Alenou Schillerovou (za ANO) o rozpočtu to dnes novinářům řekla ministryně práce Jana

Maláčová (ČSSD). Na navýšení přídavek požaduje pro příští rok ještě 4,5 miliardy korun. O návrhu budou šéfky obou ministerstev ještě jednat.

Ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová uvedla, že ministerstvo návrh konzultovalo s Národní ekonomickou radou vlády (NERV) a s ekonomickým týmem krizového štábu.

Přídavek na dítě pobírají domácnosti s příjmem menším než 2,7násobek životního minima. Podle Maláčové by se hranice příjmu mohla posunout na 3,6násobek. Rodina, která by měla na dávku nárok, by tak mohla mít proti dnešku příjem o čtvrtinu vyšší. Například domácnost rodičů s pětiletým a desetiletým potomkem by místo nyníšších 30.078 korun měsíčně mohla mít 40.104 korun. Ministryně uvedla, že by tak přibýlo asi 300.000 rodin s nárokem na dávku.

Zdroj: ČTK

ZE ZAHRANIČÍ

Vývoj ekonomiky USA zůstává nejistý

V projevu k výboru pro finanční služby Sněmovny reprezentantů to v úterý řekl šéf Fedu Jerome Powell.

Poukázal na oživení trhu práce a výdajů domácností, ekonomika však podle něj nadále zaostává za úrovní z období před příchodem koronavirové krize.

Úplné zotavení podle Powella pravděpodobně nastane teprve tehdy, když si budou lidé jisti, že je bezpečné znovu se zapojit do široké škály aktivit.

Do té doby je Fed podle Powella nadále odhodlán dělat vše, co je v jeho silách, aby zajistil co nejsilnější oživení ekonomiky a omezil trvalé hospodářské škody.

Hrubý domácí produkt (HDP) Spojených států se ve druhém čtvrtletí v přepočtu na celý rok propadl o rekordních 31,7 procenta po pětiprocentním poklesu v prvním kvartálu.

Zdroj: Patria

Turecká centrální banka nečekaně zvýšila úrokové sazby

Současná hodnota týdenní depozitní sazby je 10,25 %. Pro tureckou centrální banku je to poprvé po dvou letech, kdy svou měnovou

politiku utáhla. Rozhodnutí je pro trhy překvapením. Stejně jako rozhodnutí maďarské centrální banky, která také ve čtvrtek úrokové sazby zvýšila. Svou týdenní depozitní sazbu navýšila o 0,15 procentního bodu na 0,75 procenta.

Centrální banka Turecka je pod silným tlakem prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana. Manévrovací prostor se jí ale podstatně zúžil. Turecká lira, která letos ztrácela k americkému dolaru až 23 %, si opakovaně sahala na historická minima a inflace se zadržela na dvouciferných hodnotách. Klidu nepřidaly ani obavy kvůli vydrancovaným rezervám centrální banky, nákladným státním intervencím na devizovém trhu a rostoucí poptávce Turků po tvrdé měně.

Od centrální banky se dnes obecně očekávalo, že měnovou politiku ponechá beze změn. Ta ale uvedla, že rychle zotavování ekonomiky z počátečního šoku, způsobeného koronavirem, drží spotřebitelské ceny na vyšších úrovních.

Turecká lira stoupla k dolaru po jejím rozhodnutí až na 7,56 za dolar. Před oznámením se obchodovala za 7,71. Čtvrtetní intradenní nárůst je pro ni nejsilnější za zhruba měsíc.

Zdroj: Patria

Čína vyhlásila cíl uhlíkové neutrality do roku 2060

Během Valného shromáždění OSN oznámil čínský prezident Si-Tin-Pching ve své videozdravici překvapivý cíl – dosáhnout uhlíkové neutrality do roku 2060. To znamená dosáhnout vyrovnaných příspěvků v produkci i neutralizaci CO₂, včetně masivního vysazování stromů. Pro Čínu závazek představuje s odstupem nejrychlejší pokles produkce CO₂ ve srovnání se všemi ostatními ekonomikami. Všeobecně se očekávalo, že Čína vyčká s razantními závazky na dobu po volbách v USA, kdy bude jasná také tato pozice.

Čína je v současnosti producentem zhruba 27 % světových emisí (Evropa 10 % a USA 15 %). Naplnění závazku by výrazně pohnulo s dlouhodobými cíli vytyčenými ostatními velkými ekonomikami. Čínský prezident nicméně neoznámil, jakým způsobem bude dosažení realizováno.

Zdroj: The Economist

Ceny nemovitostí v Německu výrazně vzrostly

Ceny bytů a nemovitostí určených k bydlení ve druhém čtvrtletí v Německu stále rostly, a to dokonce o 6,6 %. Mezičtvrtletně pak o 2,0 %. Vyplývá to z dat zveřejněných tento týden Spolkovým statistickým úřadem. Zdražení se navzdory koronavirové krizi nevyhnulo městům, a dokonce ani venkovu. Jedná se jen o nepatrně menší meziroční nárůst než v předchozích letech (v minulém roce +7,9 %). Nejvyšší mezičtvrtletní nárůst se odehrál v sedmi velkých městech (Berlín, Hamburk, Mnichov, Kolín, Frankfurt, Stuttgart a Düsseldorf), a to všude přes 6 %.

Překvapením jsou výsledky z řídké osídlených okresů, kde malé rodinné domy zdražily mezičtvrtletně o 4,8 % a byty o 6,6 %. Podle komentářů se do tohoto růstu promítá zájem o malé rekreační nemovitosti na venkově v době karanténních opatření. Je nicméně možné očekávat revize údajů. Údaje za 1. čtvrtletí letošního roku byly v důsledku časového posunu řady transakcí výrazně revidovány. Na počátku října by mělo být publikováno srovnání pro všechny země EU.

V České republice, kde ceny nemovitostí rostly v minulých letech výrazně rychleji než v sousedních zemích, je situace srovnatelná. U starších bytů ceny vzrostly meziročně o 10,2 %, což je jen nepatrně méně, než o rok dříve (+10,6 %). V Praze byl nárůst menší (8,0 %). Mezičtvrtletně se jednalo o nárůst kolem 2 % ve všech kategoriích. U nových bytů se realizované ceny zvýšily meziročně o 9,5 %.

Zdroj: Destatis, ČSÚ

V ČR v evropském srovnání menší podíl automobilů a vyšší podíl vlaků v osobní dopravě

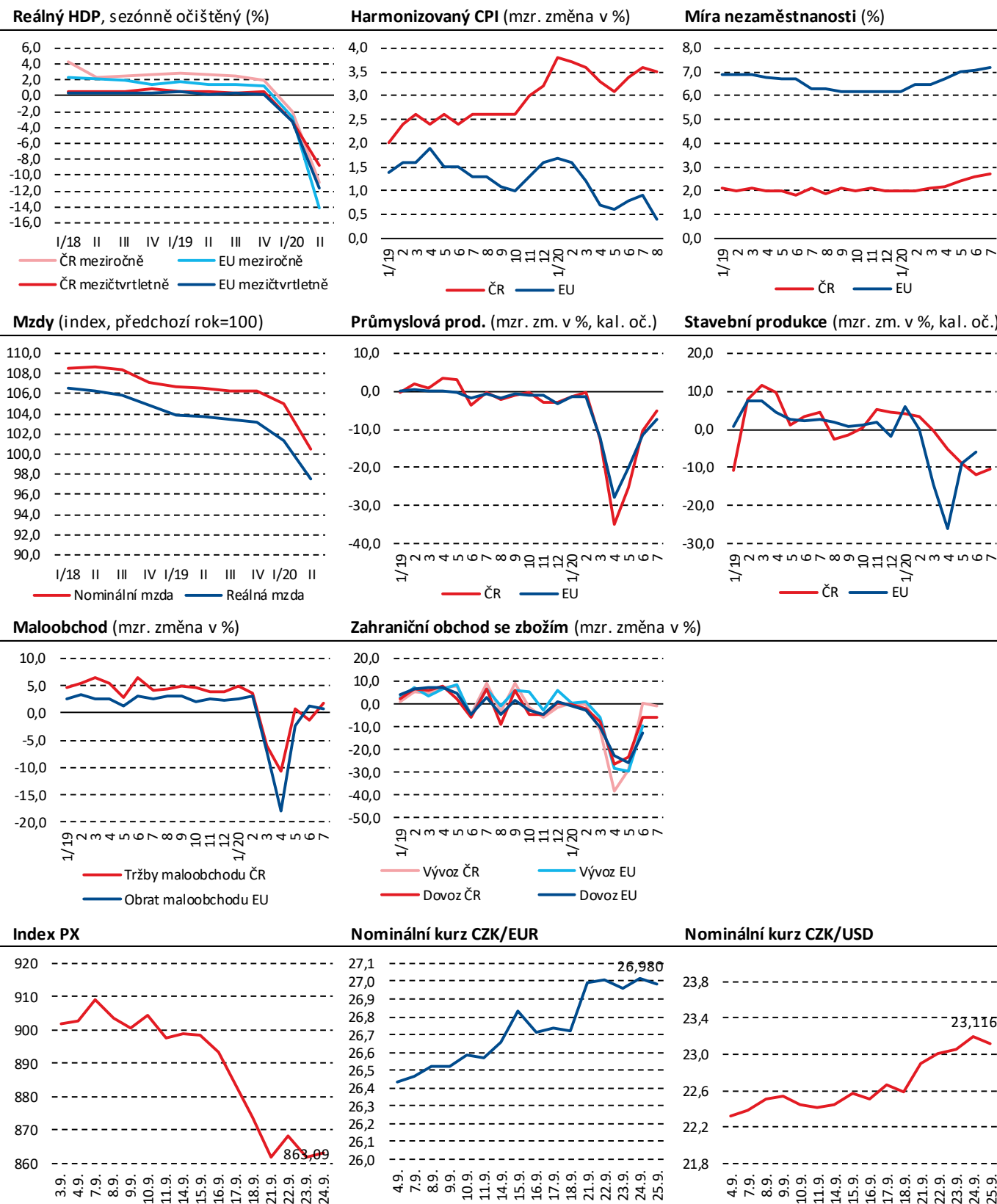
Eurostat v tomto týdnu zveřejnil data o hlavních způsobech vnitrostátní dopravy v jednotlivých zemích. Ve výzkumu, který nicméně zahrnuje data z období let 2018-2019, potvrdily svou dominanci osobní automobily v počtu osobokilometrů v celé EU. Zde tvořily 82,9 %. Nejvíce na Litvě (90,4 %) a nejméně v Maďarsku (pouze 70,6 %). Na předposledním místě se však nachází Česká republika (73,3 %).

Z hlediska podílu vlaků si nejlépe vedlo Rakousko (12,9 %). Pro srovnání ve Švýcarsku činí podíl vlaků bezmála 20 %. Naopak nejmenší podíl vlakové dopravy mají Litva a Řecko (kolem 1 %). Česká republika díky své tradiční husté železniční síti obsadila 6. příčku. Nejvyšší podíl autobusů vykázalo Maďarsko (asi pětina) následované Kypr a Maltou, naopak nejmenší Nizozemsko a Velká Británie.

Obdobný průzkum bude proveden i za letošní rok. Očekává se, že se stávající rozvrstvení může s ohledem na probíhající pandemii výrazně změnit, a to především ve prospěch osobních automobilů.

Zdroj: Eurostat, MPO

Makroekonomická situace v ČR a EU27

Zdroje: Eurostat, ČSÚ, BCPP, ČNB, grafy MPO